

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА
Кафедра агрометеорології та агроекології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Ірина ЛОМАЧИНСЬКА

«*Віссень*» 2026

РОБОЧА ПРОГРАМА З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
«ЗЕМЛЕУСТРІЙ ТА КАДАСТР»

Рівень вищої освіти: *Перший (бакалаврський)*

Галузь знань: *19 Архітектура та будівництво*

Спеціальність: *193 Геодезія та землеустрій*

Освітньо-професійна програма: *Геодезія та землеустрій*

ОНУ

2026

Робоча програма виробничої практики «Землеустрій та кадастр». Одеса: ОНУ, 2026. 18 с.

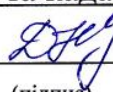
Розробники: Данілова Н. В., кандидат географічних наук, старший викладач кафедри агрометеорології та агроекології; Нікітін П. С., старший викладач кафедри агрометеорології та агроекології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри агрометеорології та агроекології

Протокол № 1 від. "26" серпня 2026 р.

Завідувач кафедри (Оксана ВОЛЬВАЧ)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП Землеустрій та кадастр

 (Наталія ДАНИЛОВА)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету гідрометеорології і екології

Протокол № 1 від. "26" грудня 2026 р.

Голова НМК (Ангеліна ЧУГАЙ)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри агрометеорології та агроекології

Протокол № ____ від. "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри агрометеорології та агроекології

Протокол № ____ від. "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість кредитів – 4,5 годин – 135	Галузь знань <u>19 Архітектура та будівництво</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>193 Геодезія та землеустрій</u> (код і назва) Рівень вищої освіти: <i>Перший</i> (бакалаврський)	Обов’язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		<i>4-й</i>	<i>5-й</i>
		<i>Семестр</i>	
		<i>8-й</i>	<i>10-й</i>
		<i>Лекції</i>	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		135 год.	135 год.
		Форма підсумкового контролю: диф.залик	

Зміст

Вступ.....	5
1. Мета та завдання практики.....	5
2. Організація проведення практики.....	8
3. Зміст практики.....	10
4. Індивідуальні завдання.....	11
5. Навчально-методичне забезпечення.....	11
6. Форми контролю і методи оцінювання.....	11
Рекомендована література	15

Вступ

Виробнича практика є одним з етапів навчання та практичної підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою підготовки «Землеустрій та кадастр». Робоча програма практики складена у відповідності до освітньо-професійної програми (ОПП) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 193 Геодезія та землеустрій та «Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти і Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова». Відповідно до ОПП виробнича практика забезпечує закріплення та поглиблення теоретичних знань, формування і вдосконалення практичних умінь та навичок, необхідних для здійснення професійної діяльності у сфері геодезії, землеустрою та кадастру. Вона сприяє набуттю досвіду виконання фахових виробничих завдань і підготовці здобувачів до майбутньої професійної діяльності. При цьому особлива увага приділяється формуванню компетентностей у сфері науково-дослідної діяльності. Виробнича практика сприяє розвитку вмінь проводити наукові дослідження, працювати з науковою та професійною інформацією, здійснювати її аналіз і узагальнення, формулювати обґрунтовані висновки, виявляти та пояснювати теоретичні й емпіричні закономірності. Набуті компетентності використовуються під час виконання самостійної науково-дослідної роботи за тематикою кваліфікаційної роботи та у подальшій професійній діяльності у сфері землеустрою та кадастру. Здобувачі очної форми проходять практику в 8 семестрі 4-го року підготовки, заочної форми – в 10 семестрі 5-го року підготовки.

Обсяг практики – 4,5 кредитів ЄКТС, що передбачає організацію і виконання самостійної роботи здобувачів протягом практики у обсязі 135 годин. Тривалість практики - 4 тижні. Робоча програма практики передбачає організацію навчального процесу з застосуванням інноваційних та інтернет-технологій та методів дистанційного навчання у відповідності з «Положенням про проведення контрольних заходів із використанням технологій дистанційного навчання» та «Тимчасового порядку проведення сесії в умовах карантину» ОНУ імені І.І. Мечникова.

1. Мета та завдання практики

Мета – закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання, формування практичних умінь і навичок виконання професійних завдань у сфері землеустрою, кадастру, геодезії та управління земельними ресурсами, а також набуття досвіду самостійної роботи в умовах

реальної професійної діяльності.

Завдання практики:

- ознайомлення з організацією роботи підприємств, установ та організацій у сфері землеустрою і кадастру;
- набуття практичних навичок виконання землевпорядних та кадастрових робіт;
- закріплення навичок проведення геодезичних вимірювань і використання сучасного геодезичного обладнання;
- формування вмінь працювати з кадастровою, картографічною та землевпорядною документацією;
- набуття навичок застосування ГІС-технологій для опрацювання та аналізу геопросторових даних;
- ознайомлення з порядком розроблення та оформлення документації із землеустрою;
- набуття практичного досвіду проведення кадастрових робіт та формування земельно-кадастрової інформації;
- застосування нормативно-правових вимог у сфері земельних відносин;
- формування навичок аналізу стану та використання земельних ресурсів;
- розвиток самостійності, відповідальності, професійної комунікації та здатності працювати в команді;
- набуття досвіду виконання індивідуальних професійних завдань та підготовки звітної документації за результатами практики.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК03. Здатність застосовувати нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності.

Очікувані результати практики.

РН04. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.

У результаті проходження практики здобувач повинен

знати:

- організацію та порядок виконання робіт у сфері землеустрою та кадастру;
- нормативно-правові засади регулювання земельних відносин;
- основні види документації із землеустрою та порядок її розроблення;
- принципи ведення Державного земельного кадастру;

- сучасні методи геодезичних вимірювань, картографування та обробки геопросторових даних;
- основи застосування ГІС у землеустрої та кадастрі;
- вимоги до оформлення результатів землевпорядних і кадастрових робіт;

вміти:

- виконувати основні види землевпорядних і кадастрових робіт;
- проводити геодезичні вимірювання та опрацьовувати їх результати;
- працювати з картографічними матеріалами, кадастровими даними та геопросторовою інформацією;
- застосовувати ГІС для створення, редагування та аналізу просторових даних;
- складати та оформлювати окремі види документації із землеустрою;
- аналізувати стан і використання земельних ресурсів;
- використовувати нормативно-правові та довідкові матеріали під час виконання професійних завдань;
- представляти результати виконаної роботи у вигляді карт, планів, таблиць, схем та звітних матеріалів;

бути здатним:

- самостійно виконувати професійні завдання у сфері землеустрою та кадастру;
- застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності;
- працювати з сучасними геодезичними приладами, програмним забезпеченням та ГІС-технологіями;
- здійснювати пошук, аналіз, систематизацію та узагальнення професійної інформації;
- приймати обґрунтовані рішення під час виконання землевпорядних і кадастрових робіт;
- працювати індивідуально та в команді, дотримуючись професійних норм і вимог охорони праці;
- готувати та оформлювати результати професійної діяльності відповідно до встановлених вимог.

Опанування цієї навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, що проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року No 70/1 та визначені Указом Президента України від 30 вересня 2019 року No 722, зокрема:

Ціль 1: подолання бідності;

Ціль 2: подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування і сприяння сталому розвитку сільського господарства;

Ціль 4: забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх;

Ціль 8: сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх;

Ціль 11: забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст, інших населених пунктів;

Ціль 15: захист та відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, і повернення назад (розвертання) процесу деградації земель та зупинка процесу втрати біорізноманіття.

2. Організація проведення практики

Практика проводиться на базі профільних підприємств, установ, організацій, органів державної влади та місцевого самоврядування, діяльність яких відповідає спеціальності та забезпечує можливість виконання здобувачами професійних завдань.

Керівництво виробничою практикою здійснюється керівником практики від університету та керівником від бази практики.

Керівник практики від університету:

- забезпечує організаційний та методичний супровід практики;
- проводить інструктаж і надає здобувачам індивідуальні завдання;
- контролює виконання програми та дотримання встановлених вимог;
- консультує здобувачів з питань виконання практичних завдань;
- перевіряє щоденники та звіти про проходження практики;
- бере участь у підсумковому оцінюванні результатів практики.

Керівник практики від бази практики забезпечує безпосереднє керівництво роботою здобувача, ознайомлює його з організацією діяльності підприємства, установи чи організації, надає практичні завдання, контролює їх виконання та готує відгук про результати проходження практики.

В перший день перебування на базі практики здобувачі обов'язково проходять інструктажі з охорони праці, техніки безпеки та пожежної безпеки. Проведення інструктажів підтверджується відповідними записами в журналах реєстрації інструктажів на базі практики. Під час проходження практики, за потреби, здобувачі можуть залучатися адміністрацією бази практики до виконання окремих професійних завдань і надання практичної допомоги. Таке

залучення здійснюється виключно в межах ОП «Землеустрій та кадастр», відповідає програмі практики, не перешкоджає виконанню індивідуальних навчальних завдань і не впливає на встановлені строки її проходження.

Збір, опрацювання, аналіз та узагальнення матеріалів здійснюються здобувачами протягом усього періоду практики. Одночасно ведеться щоденник практики та готується підсумковий звіт, у якому відображаються виконані роботи, отримані результати та сформовані професійні компетентності.

Підсумковий звіт щодо проходження практики подається не пізніше, ніж за два дні до завершення практики. Публічний захист звіту та складання диф.заліку відбувається в останній день практики. У відповідності з «Положенням про проведення контрольних заходів із використанням технологій дистанційного навчання» та «Тимчасового порядку проведення сесії в умовах карантину» ОНУ імені І.І. Мечникова, у відповідності з вимогами ОП та навчального плану, «Статуту ОНУ імені І.І. Мечникова» форму проведення практики та методи навчання допускається змінити на змішану, та/або з використанням технологій дистанційного навчання (платформи Zoom, платформи Google Classroom) з дотриманням трудової дисципліни та контролем виконання програми практики.

Керівник практики від університету зобов'язаний:

- організувати проведення виробничої практики відповідно до програми та навчального плану;
- ознайомити здобувачів із метою, завданнями, програмою практики та вимогами до звітної документації;
- провести інструктаж щодо порядку проходження практики та оформлення її результатів;
- видати індивідуальні завдання здобувачам;
- підтримувати зв'язок із базами практики та здійснювати методичний супровід;
- контролювати виконання програми практики і дотримання календарного графіка;
- консультувати здобувачів з питань виконання практичних завдань і підготовки звіту;
- перевірити щоденник і звіт з практики, оцінити результати проходження практики та взяти участь у підсумковому оцінюванні.

Здобувач, який проходить виробничу практику, зобов'язаний:

- своєчасно прибути на базу практики та виконувати програму практики в повному обсязі;
- пройти інструктажі з охорони праці, техніки безпеки та пожежної

безпеки;

- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку та вимог бази практики;
- сумлінно виконувати індивідуальні завдання, передбачені програмою практики;
- брати участь у виконанні професійних робіт, що відповідають ОП «Землеустрій та кадастр»;
- вести щоденник практики, фіксуючи виконані роботи та отримані результати;
- збирати, аналізувати й узагальнювати матеріали, необхідні для підготовки звіту;
- своєчасно підготувати та подати керівнику практики звіт і щоденник, оформлені відповідно до встановлених вимог;
- дотримуватися норм професійної етики, академічної доброчесності та правил охорони праці під час проходження практики.

3. Зміст практики

Практика проводиться згідно з навчальним планом. Протягом проходження практики кожен здобувач повинен отримати конкретні практичні результати з теми наукового дослідження, які будуть включені в розділи кваліфікаційної роботи та навички професійної роботи за фахом.

Програма практики складається з наступних етапів:

1. Підготовчий та організаційно-ознайомчий етап – ознайомлення здобувачів із програмою практики, проходження інструктажів з охорони праці та техніки безпеки, отримання індивідуального завдання і необхідних методичних матеріалів; ознайомлення з базою практики, її структурою, напрямками діяльності, нормативною документацією, матеріально-технічним забезпеченням та організацією виконання землепорядних і геодезичних робіт.

2. Основний (виробничий) етап – виконання практичних робіт відповідно до програми практики: геодезичних вимірювань, кадастрових і землепорядних робіт, опрацювання геопросторових даних, використання ГІС і спеціалізованого програмного забезпечення, збір та аналіз матеріалів.

3. Аналітичний та підсумковий етап – систематизація, обробка та узагальнення отриманих результатів, аналіз виконаних робіт і формування висновків; оформлення щоденника та звіту про проходження практики, подання звітної документації керівнику практики та захист результатів практики.

4. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання виробничої практики розробляються керівником практики від університету з урахуванням програми практики, освітньої програми, специфіки бази практики та професійних інтересів здобувача. Завдання видаються здобувачам у перший день практики, а за необхідності в процесі її проходження можуть уточнюватися або доповнюватися відповідно до особливостей виконуваних робіт на базі практики.

Зміст індивідуальних завдань спрямований на набуття практичного досвіду виконання землевпорядних, кадастрових і геодезичних робіт, ознайомлення з організацією професійної діяльності, розвиток навичок роботи з геопросторовими даними, нормативною документацією та сучасними інформаційними технологіями. Виконання завдань сприяє розвитку аналітичного мислення, самостійності, творчого підходу до розв'язання професійних завдань і формуванню готовності до майбутньої професійної діяльності.

Усі індивідуальні завдання виконуються здобувачами самостійно під керівництвом керівників практики. Матеріали, отримані на базі практики, використовуються у звітній документації лише з дозволу керівника практики від бази практики та з обов'язковим дотриманням вимог академічної доброчесності і посиланням на джерело або організацію, що надала відповідні матеріали.

5. Навчально-методичне забезпечення

1. Силабус
2. Індивідуальні завдання;
3. Підручники і навчальні посібники;
4. Презентації та інші ілюстративно-демонстраційні засоби навчання.

6. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний і періодичний контроль (усне опитування), оцінка виконання індивідуальних самостійних завдань, підсумковий контроль (публічний усний захист результатів).

Критерії оцінювання результатів навчання:

Оцінка за національною шкалою та відсоток від максимальної кількості балів	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно (90-100% від максимальної кількості балів)	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Добре (75-89% від максимальної кількості балів)	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішив більшість розрахункових /тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно (60-74% від максимальної кількості балів)	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.

Не задовільно з можливістю повторного складання (35-59% від максимальної кількості балів)	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вмє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (0-34% від максимальної кількості балів)	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

Практика оцінюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль – контроль виконання здобувачем всіх пунктів програми практики.

Періодичний – контроль керівником проходження здобувачем етапів практики. Методи поточного/періодичного контролю: усне опитування, оцінювання виконання індивідуального завдання, оцінювання представлення результатів науково-дослідної роботи в розділах звіту.

Підсумковий контроль - диф.залік.

Вимоги до проведення іспитів та заліків зазначені у пп. 3.5-3.11 та пп. 3.12-3.14 «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ імені І. І. Мечникова». Основна мета диференційованого заліку - встановлення рівня, обсягу, якості, глибини знань здобувачів, вміння застосовувати їх у практичній діяльності, розкриваються усі види компетенцій здобувача.

Підсумковий контроль з практики проводиться в останній день практики. Здобувач подає керівнику заповнений щоденник практики з відмітками про виконання завдань практики та оформлений у відповідності з вимогами звіт з практики. Проводиться усний публічний захист, презентація результатів практики з використанням мультимедійних засобів (засоби Microsoft Office, Zoom та ін.).

Форми звітності здобувача про практику

За результатами проходження виробничої практики здобувач подає керівнику практики звітну документацію, яка підтверджує виконання програми та індивідуального завдання.

До основних форм звітності належать:

- щоденник практики, у якому відображаються терміни проходження практики, зміст і послідовність виконаних робіт;

- письмовий звіт про проходження практики, що містить характеристику бази практики, опис виконаних робіт, результати виконання індивідуального завдання, аналіз отриманих матеріалів та висновки;

- індивідуальне завдання та результати його виконання;

- графічні та розрахункові матеріали — карти, плани, схеми, таблиці, результати геодезичних вимірювань, матеріали ГІС-опрацювання тощо;

- відгук-характеристика керівника від бази практики про виконану здобувачем роботу, рівень сформованих професійних умінь та ставлення до виконання завдань;

- за необхідності — інші матеріали, передбачені програмою практики або індивідуальним завданням.

Після завершення практики здобувач подає звіт та інші передбачені документи керівнику практики і захищає результати виконаної роботи. Підсумкова оцінка враховує повноту виконання програми практики, якість індивідуального завдання, оформлення звітної документації та результати захисту.

Вимоги до звіту з практики

Усі матеріали мають бути оцінені і підписані керівником практики від випускової кафедри. Звіт має бути виконаний індивідуально, містити відомості про виконання всіх завдань та індивідуального завдання практики. Звіт з проходження практики подається особисто здобувачем в роздрукованому вигляді, підписується керівником практики. Допустимо подавати звіт при змішаній формі в електронній формі з обов'язковим роздрукуванням та здачею на кафедру.

Структура звіту з практики: титульний аркуш, зміст, вступ, аналіз стану проблеми наукового дослідження за темою кваліфікаційної роботи та огляд джерел інформації, обґрунтування використаного теоретико-методологічного та методичного апарату наукового дослідження, практична частина (основні результати), висновки, список використаних джерел, додатки (за необхідності).

Звіт друкується на листі формату А4. Ліве поле 3 см, решта – 1,5 см. Абзац - 1,25 см. Міжрядковий інтервал 1,5. Шрифт Times New Roman, розмір - 14. Загальний обсяг – 30-40 сторінок. Список використаних джерел має повністю розкривати досліджувану проблему з відповідними посиланнями, але мінімальний перелік фактично використаної літератури не менше 15, з яких не менше 5 фахових публікацій за темою за останні п'ять років. Оформлення підписів, рисунків, таблиць виконується згідно ДСТУ 3008:2015 «Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання». Відомості про використані джерела оформлюються у відповідності з ДСТУ

8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання».

Розподіл балів з оцінювання практики

Поточний контроль та оцінювання самостійної роботи (СР)			Підсумкова атестація (публічний захист звіту)	Сума балів
Підготовчий та організаційно-ознайомчий етап	Основний (виробничий) етап	Аналітичний та підсумковий етап		
5	60	15	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Основна

1. Основи фізіології, гігієни праці та виробничого середовища. Частина 3. Умови праці. Основи радіаційної безпеки. Ситуаційні та тестові завдання : [Електронний ресурс] : електрон. метод. вказівки для проведення практ. занять з курсу «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці», «Основи охорони праці», «Охорона праці в галузі» для здобувачів вищої освіти всіх спеціальностей та напрямів підготовки / О. В. Устянська, С. П. Гвозд'ї, І. Л. Рижко, Л. М. Поліщук, В. В. Пенів – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2026. – 101 с.
2. Данілова Н.В. Землеустрій : конспект лекцій. Одеса : ОДЕКУ, 2023. 130 с.
3. Толмачова А.В. Державний земельний кадастр : конспект лекцій. Одеса : ОДЕКУ, 2023. 138 с.
4. Толмачова А.В. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Державний земельний кадастр» для студентів денної та заочної форми за

спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій». Одеса : ОДЕКУ, 2023. 40 с.

5. Данілова Н.В. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Землеустрій» для студентів денної та заочної форми за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій». Одеса : ОДЕКУ, 2023. 43 с.

Додаткова література

6. Сакун М.М., Дядько І.І. Охорона праці в галузі : навч. посібник. Одеса: «Центр Медіа». 2012. 76 с.

7. Третяк А. М. Історія земельних відносин і землеустрою в Україні : навчальний посібник. Київ: Аграрна наука, 2002. 280 с.

8. Паньків З. П. Земельні ресурси : навчальний посібник. Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 272 с.

9. Земельні ресурси та їх використання : навч. посіб. /А. М. Третяк та ін. Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2022. 304 с.

10. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник. Київ: КНЕУ, 2013. 779 с.

11. Паньків З. П., Наконечний Ю. І. Земельні ресурси. Практикум : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 196 с.

12. Титова Н. І. Землі сільськогосподарського призначення: права громадян України : науково-навчальний посібник. Львів: ПАІС, 2005. 368 с.

13. Медведєв В. В., Лактіонова Т. М. Земельні ресурси України. Київ. 1998. 150 с.

14. Методичні рекомендації оцінки екологічної стабільності агроландшафтів та сільськогосподарського землекористування / А.М. Третяк, Р.А. Третяк, М.І. Шквир. Київ: Інститут землеустрою УААН. 2001. 15 с.

15. Методичні рекомендації з комплексної агроекологічної оцінки земель сільськогосподарського призначення /за ред. О.О. Ракоїд. Київ: Логос. 2008. 51с.

16. Фурман В.М., Люсак А.В., Олійник О.О. Ґрунтозахисна контурно-меліоративна система землеробства: навчальний посібник. Рівне: вид-во ФОП Мельнікова М.В. 2016. 215с.

17. Шапошнікова О.Ф., Мовчан Т.В., Кульчицька Л.А. та ін. Земельно-кадастрова документація та порядок її ведення: навч. посібник. Одеса: ІНТЕРПРІНТ. 2011. 190 с.

18. Михайлюк В. І. Експертна грошова оцінка земельних ділянок: посібник для самостійної роботи. Одеса: ОДАУ, 2021. 37 с.

19. Перович Л. М. Оцінка земель: підручник. Київ: Агроосвіта, 2014. 373 с.

20. Перович Л. М., Губар Ю. П. Оцінка нерухомості: навчальний посібник. Львів: вид-во НУ «Львівська політехніка», 2010. 296 с.

21. Паньків З., Ямелинець Т. Нормативна грошова оцінка земель в Україні: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 344 с.

22. Третяк А.М., Третяк В.М., Вольська А.О. Наукові проблеми методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок в Україні. *Наукові перспективи*. 2022. №3 (21). С. 131-144. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-3\(21\)-131-144](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-3(21)-131-144)

Нормативні документи

23. Земельний кодекс України : Верховна Рада України; Кодекс України, Кодекс, Закон від 25.10.2002 № 2768-ІІІ (поточна редакція від 12.05.2022р). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>

24. Конституція України : Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (поточна редакція - Тлумачення від 02.12,2019). URL: <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>

25. Про Державний земельний кадастр : Верховна Рада України; Закон від 07.07.2011 № 3613-VI (поточна редакція — Редакція від 06.10.2015, підстава597-19).

26. Про Державний земельний кадастр : Верховна Рада України; Закон від 28.06.2015 №3613-VI.

27. Про землеустрій : Верховна Рада України; Закон від 27.06.2015 № 858-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>

28. Про оцінку земель : Верховна Рада України; Закон від 28.06.2015 № 1378-15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>.

29. Державні будівельні норми «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень» ДБН 360-92, п.5.6-5.7 Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0044481-92>

30. Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність : Верховна Рада України; Закон від 27.07.2013 № 353-XIV.

31. Про затвердження Класифікації видів цільового призначення земель : Наказ Держкомзему від 23.07.2010 № 548, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 01.11.2010 за № 1011/18306. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/zl011-10>.

32. Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру : Кабінет Міністрів України; Постанова від 17.10.2012 № 1051. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051>

33. Про затвердження Класифікації видів цільового призначення земель :

Держкомзем; Наказ, Класифікація від 23.07.2010 № 548 (остання редакція від 03.12.2012).

URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE18306.html

34. Про експертну грошову оцінку земельних ділянок: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2002 р. №1531. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1531-2002-%D0%BF#Text>

35. Методика нормативної грошової оцінки земельних ділянок. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2021 р. №1147. Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1147-2021-%D0%BF#Text>

36. Податковий кодекс України. Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/%20show/2755-17#Text>